

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004923

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маляренко Костянтин Олександрович

2. Kostiantyn Maliarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-1306-7702

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 106

Назва наукової спеціальності: Географія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Географія

Дата захисту: 26-08-2026

Спеціальність за освітою: Географія

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16734

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 39.21.02

Тема дисертації:

1. Суспільно-географічне дослідження економічного потенціалу регіону
2. Socio-Geographical Research of the Economic Potential of a Region

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено суспільно-географічному дослідженню економічного потенціалу регіону, визначенню закономірностей його формування, функціонування, просторової організації та трансформації в умовах сучасних суспільно-економічних викликів. Особливу увагу приділено дослідженню економічного потенціалу Харківської області як одного з ключових регіонів України, що зазнав значного впливу повномасштабної війни. Актуальність роботи зумовлена необхідністю переосмислення ролі економічного потенціалу регіонів у процесах забезпечення економічної стійкості, просторового розвитку та післявоєнного відновлення України. Метою дослідження є визначення структурно-динамічних і просторово-часових особливостей економічного потенціалу регіону на основі суспільно-географічного підходу. У роботі використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, що дозволило поєднати теоретичний, регіональний і локальний рівні аналізу. Інформаційну основу становили офіційні статистичні матеріали, нормативно-правові документи, відкриті державні інформаційні ресурси та альтернативні джерела даних, використання яких забезпечило можливість оцінювання економічного потенціалу в умовах

обмеженого доступу до офіційної статистики. У дисертації систематизовано поняттєво-термінологічний апарат дослідження економічного потенціалу регіону, визначено його місце в структурі інтегрального потенціалу території та обґрунтовано роль як системоутворюючого чинника регіонального розвитку. Запропоновано структурно-компонентну та структурно-функціональну моделі економічного потенціалу, а також методику його суспільно-географічного дослідження. Досліджено трансформацію економічного потенціалу Харківської області в умовах повномасштабної війни, визначено основні тенденції структурних змін регіональної економіки та обґрунтовано використання податкових надходжень як сучасного індикатора оцінювання економічного потенціалу територій. На основі інтегральної оцінки соціально-економічних показників і кластерного аналізу здійснено групування територіальних громад Харківської області за особливостями використання та реалізації економічного потенціалу. Встановлено роль партисипативного врядування як важливого чинника розвитку територіальних громад. На прикладі Краснокутської територіальної громади проведено комплексне кейс-дослідження економічного потенціалу локального рівня та обґрунтовано перспективні напрями його реалізації. Наукова новизна полягає в удосконаленні суспільно-географічного підходу до дослідження економічного потенціалу регіону. Уперше здійснено групування територіальних громад Харківської області за особливостями використання економічного потенціалу та проведено комплексне дослідження Краснокутської територіальної громади. Удосконалено структурно-функціональну модель економічного потенціалу регіону й методичні засади його суспільно-географічного дослідження. Подальшого розвитку набули теоретичні положення щодо ролі економічного потенціалу у регіональному розвитку та післявоєнному відновленні. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання органами державної влади, місцевого самоврядування, науковими установами та закладами вищої освіти під час оцінювання економічного потенціалу територій, розроблення стратегій регіонального розвитку й програм післявоєнного відновлення. Результати дослідження впроваджено у діяльність органів місцевого самоврядування, наукових і громадських організацій, а також у навчальний процес Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Основні результати дослідження апробовано на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. За темою дисертації опубліковано 18 наукових праць, серед яких 6 статей у фахових виданнях України категорії Б.

2. The dissertation is devoted to a socio-geographical study of the economic potential of a region, focusing on the patterns of its formation, functioning, spatial organization, and transformation under contemporary socio-economic challenges. Particular attention is paid to the economic potential of Kharkiv Region as one of the key regions of Ukraine that has been significantly affected by the full-scale war. The relevance of the research is determined by the need to reconsider the role of regional economic potential in ensuring economic resilience, spatial development, and post-war recovery of Ukraine. The aim of the dissertation is to identify the structural-dynamic and spatio-temporal characteristics of regional economic potential based on the theoretical and methodological foundations of human geography. The research is based on a combination of general scientific and specialized research methods, which made it possible to integrate theoretical, regional, and local levels of analysis. The information base includes official statistical data, legislative and regulatory documents, open government information resources, and alternative data sources, ensuring the assessment of regional economic potential under conditions of limited access to official statistics during martial law. The dissertation systematizes the conceptual and terminological framework of regional economic potential, determines its place within the integrated territorial potential, and substantiates its role as a system-forming factor of regional development. A structural-component model, a structural-functional model, and a methodology for the socio-geographical study of regional economic potential are proposed. The transformation of the economic potential of Kharkiv Region under the conditions of the full-scale war is analysed. The main trends in the structural transformation of the regional economy are identified, and the expediency of using tax revenues as a contemporary indicator for assessing regional economic potential is substantiated. Based on an integrated assessment of socio-economic indicators and cluster analysis, the territorial communities of Kharkiv Region are classified according to the characteristics of the use and realization of their economic potential. The study confirms the important role of participatory governance in the development of territorial communities. A comprehensive case study of

Krasnokutsk Territorial Community was carried out, which made it possible to identify the specific features of the formation and realization of local economic potential and to substantiate promising directions for its further development. The scientific novelty of the research lies in improving the socio-geographical approach to the study of regional economic potential. For the first time, the territorial communities of Kharkiv Region were grouped according to the characteristics of the use and realization of their economic potential, and a comprehensive socio-geographical study of Krasnokutsk Territorial Community was conducted. The structural-functional model of regional economic potential and the methodological principles of its socio-geographical study were further improved. Theoretical provisions concerning the role of economic potential in regional development and post-war recovery were further developed. The practical significance of the research lies in the possibility of applying its results by public authorities, local self-government bodies, scientific institutions, and higher education institutions for assessing regional economic potential, developing regional development strategies, and planning post-war recovery measures. The research findings have been implemented in the activities of local self-government bodies, scientific and public organizations, as well as in the educational process of V. N. Karazin Kharkiv National University. The main findings of the dissertation were presented at international and national scientific conferences. Based on the research results, 18 scientific publications have been published, including 6 articles in Category B professional journals of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гусева, Н., Маляренко, К., & Лимар, О. (2024). Пріоритетні сфери і галузі економіки України: трансформації в умовах війни. Часопис соціально-економічної географії, 36, 75-82. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2024-36-07>.
- Maliarenko, K., Reshetniak, V., Sehida, K., & Suptelo, O. (2024). Economic inequality in the context of sustainable development: a geographical perspective. Human Geography Journal, 37, 129-141. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2024-37-12>.
- Маляренко, К., & Сегіда, К. (2025). До питання оцінки економічної складової розвитку території. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії, (42), 64-71. <https://doi.org/10.26565/2075-1893-2025-42-07>.
- Маляренко, К., & Сегіда, К. (2025). Суспільно-географічний аналіз економічних трансформацій Харківської області в умовах війни. Слобожанський науковий вісник. Серія: Природничі науки, (2), 124-129. <https://doi.org/10.32782/naturalspu/2025.2.16>.
- Маляренко, К., & Сегіда, К. (2025). Партисипація як чинник розвитку територіальних громад в умовах децентралізації: теоретичне обґрунтування та локальні практики Харківської області. Економічна та соціальна географія, 94, 93-109. <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2025.94.5>.
- Маляренко, К. (2025). Особливості потенціалу та тенденцій економічного розвитку Краснокутської територіальної громади: суспільно-географічне бачення. Часопис соціально-економічної географії, 39, 150-160. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2025-39-13>.
- Решетняк В. В., Маляренко К. О. Регіональні особливості рівня життя населення України / Регіон – 2022: стратегія оптимального розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 24 листопада 2022 р.) / Гол. ред. колеґії Л. М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 212 с. – С.

- Малярєнко К., Родіонов В. Людський розвиток: позиції України в європейському контексті / Регіон – 2023: суспільно-географічні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців (м. Харків, 20 квітня 2023 р.) / Гол. ред. колеґії Л. М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 79 с. – С. 51-54.
- Гусєва Н., Малярєнко К., Решетняк В. До питання суспільногеографічного дослідження економічного потенціалу регіону // Регіон – 2023: стратегія оптимального розвитку: матеріали міжнародної науковопрактичної конференції (м. Харків, 20 жовтня 2023 р.) / Гол. ред. колеґії Л. М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 179 с. – С. 46- 50.
- Лимар О., Малярєнко К. До питання відновлення та розвитку регіонів України // Регіон – 2024: суспільно-географічні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців (м. Харків, 4 квітня 2024 р.) / Гол. ред. колеґії Л. М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 70 с. – С. 25-28.
- Решетняк В., Малярєнко К. Соціально-економічна нерівність в аспекті суспільно-географічних досліджень / Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. інтернетконференції (м. Луцьк, 8–9 лист. 2024 р.) / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка. – Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2024. – 284 с. – С. 143-144.
- Малярєнко К. Економічний потенціал регіону як детермінанта просторової справедливості / Регіон – 2025: суспільно-географічні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції 12 студентів, аспірантів та молодих науковців (м. Харків, 25 квітня 2025 р.) / Гол. ред. колеґії Л. М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 260 с. – С. 46-50.
- Малярєнко К. До питання стійкості економічного потенціалу регіону / Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Луцьк, 15- 16 травня 2025 р.) / За ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка. – Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2025. – 215 с. – С. 80-83.
- Сєґіда К., Малярєнко К. Економічний вимір просторової справедливості / Львівська суспільна географія: виміри, виклики, контексти: матеріали Міжнародної наукової конференції присвяченої 80-річчю кафедри економічної і соціальної географії імені професора Олега Шаблія (м. Львів, 23–24 жовтня 2025 р.). – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2025. – 366 с. – С. 86-90.
- Малярєнко К. Тенденції просторових змін в Україні в контексті децентралізації / Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали ХІ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 6- 7 листопада 2025 р.) / За ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка. – Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. – 224 с. – С. 98-101.
- Малярєнко К. Соціально-економічні виклики та перспективи відновлення України / Регіон – 2025: стратегія оптимального розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 20 листопада 2025 р.) / Гол. ред. колеґії Л. М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 298 с. – С. 69-72.
- Малярєнко К. Трансформації економічного потенціалу регіонів України в умовах війни / Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів: матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 17 березня 2026 р.) / «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». – Рівне: РВЦ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2026. – 302 с. – С. 206-211.
- Малярєнко К. Проблеми та перспективи використання економічного потенціалу для відновлення регіону / Регіон – 2026: суспільно-географічні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців (м. Харків, 23 квітня 2026 р.) / Гол. ред. колеґії К. Ю. Сєґіда. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – 250 с. – С. 48-51.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: розроблення науково-методичних підходів до оцінювання та ефективного використання економічного потенціалу регіонів і територіальних громад для забезпечення їх економічної стійкості, формування стратегій регіонального розвитку та післявоєнного відновлення України

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U002822

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сегіда Катерина Юріївна

2. Kateryna Sehida

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1122-8460

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Ігор Олегович

2. Ihor Pylypenko

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6640-1163

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підгрушний Григорій Петрович
2. Grygorii Pidgrushnyi

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2116-8366

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут географії Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540402

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Катерина Олександрівна
2. Kateryna O. Kravchenko

Кваліфікація: к. геогр. н., доцент, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4654-3185

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключко Людмила Василівна
2. Liudmyla Kliuchko

Кваліфікація: к. геогр. н., доц., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6937-3364

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Немець Людмила Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Немець Людмила Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна